

Efrîn di bin dagîrkeriyê de (210):

Gundê "Emara", wendabûna birayine "El'ûqal" ê Da'îşî ji ber çavan, bargeheke leşkerî Turkî ye nû, şewtandina daristanina, roxandina gorine miriyan, hin dizîn

Piştî daxuyaniyên Şalyarê Derve yê Turkiyê li ser pêkanîna lihevkerinekê di navêna "Rijîm û Rikberiyê" de li Sûriyê, nevehesî kete nav milîseyan û serkêşên wan, "Hikometa Demkî", "Kiwalisîyûna Sûrî - Ixwanî", "Encûmena Îslamî ya Sûrî - Istanbûl" û nişteciyên ku li herêmê hatine nişteciyê û ling bi ber hev ketin, û xwepêşandan, kiryarên tevliheviyê û silogan li dijî wan daxuyaniyan li herêmên ku ji Turkiyê dagîr dike ve hatin kirin û hildan.

Vaye ev jî hin bînpêkirin û tewanên têvel in:

= G. "Emara":

Bi Navça Mabeta ve girêdayî ye, /10/K.M ji navenda wê dûr e, ji dora /70/ malî pêkhatî ye, dora /400/ nişte ji nişteciyên Kurd ên resen têde bûn, piştî dagîrkeriyê dora /50 malbat= 175 nişte/ jê man û yên din jî

zorane koçber bûn, û dora /35 malbat = 225 nişte/ ji anîndeyan tède hatin nişteçîkirin; Û di dema şer de, mala Hemwelatî "Îmad Ehmed Beso" di encama teqîna bombeyên binzemînî de hate roxandin.

Milîseyên "Artêşa (Ceyş) El'nuxbe" (yên mala "Mihemed Nazêm" kirine biryargeheke leşkerî) gund desteser dikin, û piştî êrişê wan ji gund re ji malan xwarinvexwarin, firaxên baqirî, cerên gazê, şaşên tilvizyûna, alav û amûrên elektirîkê, amûrên taqeta royê û hin tiştên din dizîn, û weha jî tevahiya tiştmiştên /31/ malên dest danîne ser, makînak Pîkab Honday a "Fadêl Hesên Reşîd", /6/ giropên zayenda elektirîkê yên malan ên "Mihemed Fethî, Mihemed Nazêm, Ehmed Rûto, Menan Amkî, Mihemed Mixtar Osman", û zayendok(tirans) û keblên toreyê elektirîkê ya giştî.

Wan dest danîn ser malmewdanên hemwelatîyên ne li gund, jê /6/ hezar darên zeytûnê û /17/ hiktar erdên çandiniyê yên van hemwelatîyan in: "Zaroyên Rif'et Mecîd, zaroyên Emîn Mecîd, zaroyên Ehmed Mecîd, zaroyên Ehmed Rûto, zaroyên Hikmet Rûto, Fethî Mamed, Sêf El'dîn Mamed, Tac El'dîn Henan Mamed, Mihemed Nazêm, Menan Amkî, zaroyên Cemal Me'imo, Mes'ûd Henan Meryem"; Û herweha jî vêngiyên têvel li ser berhema werzên (mûsim) hemwelatîyên hene ferzkirin, ji bilî hin dizînên cûrbecûr jê re.

Û bêtirî carekê wan ji yê li gund mane belgeyên erdan û daxuyanîyên mal milkan ên ji Heleb hatine derxwestin, û bi belgeyên Rêvebirîya Xweser a berê yan ên "Encûmenê Xwecihî" yên niha mikûr nakin, da ku -ta ji dest derkevin- dest dînin ser tibabeke bêtir ji malmewdanên gund.

Herweha wan milîseyan, ji bo êzingirin û bazirganiyê, bisedan darên zeytûna bê wijdan qut kirin, û bi ser de jî, erd û zeviyan dest danîne ser bi kirê didin perwerdekarên pêz û dewêr ji bo çêrandinê (ya ku ziyaneke mezin dighîne darên biber).

Weha jî, xelkê ku mane rastî rengereng bînpêkirinan hatin, mîna: Revandin, girtinên bêşûcane, îşkencekirin, rûmetnizimkirin, û peresitandin û hinên din, bi tuhmata têkeliyê bi R.X a berê re; Û carina jî ew hinan neçar dikin ku herin mizgeftan û li xelekên olî beşdar bibin, da ku -li gor ew dibêjin- "hînkariyan" bidin wan û wan "wînin ser riya rast", û herweha jî ew xwediyên tirektoran neçar dikin, ku malmewdanên dest danîne ser bajon an hin karin din bikin, bê ku kirên wan bidinê yan jî bi kêmanî nixê sûtemeniyê bidinê.

Û li Heyva Tebaxê 2020an. Z, û ji bo nakokiyên hundirîn, tewanên kuştinê di nav refên milîseyan de, di encama sûzmekirin û navbirinên hundirîn û rewşa gergeşîya serwerkirî li herêmê açiq bûn, û termên hin kuştîyan -di nav de jî jin- ên çekdar û anîndeyan li gund hatin dîtin.

= Wendabûna birayîne serkêşekî da'îşî yî kuştî ji ber çavan:

Li şeva dû kuştina herdu serkêşên Da'îşê "Mahêr El'ûqal" û "Menhel El'ûqal" (ê ku bi "Ebû Beqera" tê navdan) di piroseyeke Hevbenda Navdewletî ya şerê terorê de, li 12.7.2022an. Z, li nêzîk Gundê "Xalta" - Navça Cindirêsê, sê birayên "Menhel" û digel malbatên wan -li gund rûniştibûn- ji ber çavan hinda bûn, kelûpelên xwe li şûn xwe hiştin, û bê ku were zanîn ku revîn an ji aliyê Îstîxbaratên Turkiyê ve hatin girtin. Û ji wê hingê ve, zext û gef li dijî xelkê "Xalta" û gundên derdorê zêde bûn, û bi şev û carina jî bi roj wexwext qedexekirina çûnûhatinê tê ferzkirin, bi riya agahdarkirina odayên Watsê, yê ku tevlêbûna wan li ser xelkê hatiye ferzkirin.

= Gergeşî û serberdayetî:

Li Şeva Şemiyê 6.8.2022an. Z, di navêna du giropên milîseyên "Firqî El'sultan Mûrad" de, li Gundê "Dêrsiwanê" - Navça Şera pevçûnin çêbûn, ji ber nelihevkirina wan li ser tiştmiştên dizînê û perên ji karê qaçaxiya sînorê Turkiyê tîn, û di encamê de du endam birîndar bûn, qurşin bi ser malan de barîn û metirsî kete nav sivilan.

= Jinûve damezrandina bargeheke leşkerî ye Turkî:

Li 8.8.2022an. Z, Artêşa Turkiyê ji nû ve bargeheke leşkerî ye bi çekên orte û giran amedekirî, li Cîgeha "Sirta Hebîba - Birca Sêriyatêl" ya di navêna herdu gundên "Miskê Jorin û Çobana" de - Navça Cindirêsê damezrand; Ew cîgeha ku di dema şer de hatiye bombebarankirin, û di encamê de stasyûna hilkişandina ava vexwarinê ji pênc gundan re hatiye tarûmarkirin, bi mebest birca "Sêriyatêl" a Sûrî hatiye roxandin, û Artêşa Turkiyê demekê desteser kiriye, da ku ziyandin mezin bighînin malmewdanên derdorê.

= Şewtandina daristanina:

"Berevaniya Sivîl li Efrînê - El'dîfa'î El'medenî" tekez kir, ku tîpên(tîmên) wê li Şeva Înê 12.8.2022an. Z, li nêzîk Gundê "Satiya" - N. Mabeta, agirek bi daristaneke îhracê bi rûberiya/5/doniman hatibû xistin vemirandin.

= Bînpêkirinê din:

- Li 31.7.2022an. Z, piştî ku Hemwelatî "Ehmed Xorşîd Mehmûd/55/sal" ji xelkê Bajaroka "Kefirsefrê" - N.Cindirêsê pir caran daxwaz kir, ku dênên(pere) xwe (yên ji ber kirîna ava vexwarinê ji bîra wî, li "Şaredariyê", çekdar û anîndeyan kombûne) vegeirîne, û li ba Serkêşê "Lîwa'î Semerqend" li bajarokê jî gilî kir (ê ku ji aliyê xwe ve jî şandiye Şaredariyê)...Çekdarina destdirêjî lê kirin, lêxistin, qurşîn di ser seriyê wî re avêtin, û kişandin hepsa ku li Bakurê bajarokê dikeve(li Cîgeha "Çiyayê Seydo - Zaretgeha Şêx Mihemed"), da ku tûşî îşkencekirinê bibe, û bi navbêncîkirin hin kesayetiyên di heman rojê de bê berdand.

- Li 6.8.2022an. Z, piştî pevçûnekê di dewatekê de li orta Gundê "Hêkiçê" - N.Cindirêsê, giropeke çekdarkirî ji Milîseyên "Lîwa'î Weqas" beşdar bû û qurşîn bi banî ve avêtin, û endamên wê şormor û sixêf bi beşdaran re dan, ji ber wê jî xort "Mihemed Ednan Tam/34/sal" ji xelkê gund - Pêkhatiya Ereba neçar bû û li yekî ji wan xist, û goropê ew û xortin din "Ehmed Betal Îbrahîm/20/sal, Cemîl Zekî Tane/25/sal, Mihemed Tamêr/23/sal, Mûrad Qazîlî Dalo/24/sal" girtin, û piştî îşkencekirinê û du roj hepis herçar hatin berdand, û ta niha jî "Mihemed Tam" -yê ku mekin îşkence bûye- bendkirî ye, amûr û tiştmiştên xelkê gundên ku di bin desteseriya wê de "Miskê Jorin, Miskê Jêrin, Çeqelê Cûmê, Bircikê, Sindiyankê" - N.Cindirêsê agahdar kirin, ku li ser xwediyê her malmewdanekî li wir vêrgiyek ji /3-5/hezar Dolar dê were ferz kirin, û destên ên rêvebirina malmewdanên hemwelatîyên ên ne li gund dikin dê bê hilanîn, da ku li şûn 50% vêrgî li ser berheman weke di mûsimên berê de dihate kirin, bi behaneyên têvel destan dînin ser.

- Jerkî ku alav û amûrên stasyûna hilkişandina ava vexwarinê ya gundên "Keferdelê Jorin, Keferdelê Jêrin, Gazê" - N.Cindirêsê bi mebesta çaksazkirinê bo Bajarê Efrînê hatine guhestin û nehatine vegeirandin, çekdarina amûr û tiştmiştên mane jî (kebil, bezarî, tablo...û H.W.D) dizîn; Û xelk neçar bû ku avê ji sîtêran bi buhayên bilind bikire.

- Werzên (mûsim) simaqê, tirî, hejîr, gûz û yên din ên xelkên N. Mabeta, li ser destê giropine çekdar û anîndeyan, û li ber çavên serkêşên milîseyan û Istîxbaratên Turkiyê, bi renekî fere têne dizîn, vêca xwediyên wan jî neçar dibin ku yên mayî zû û berî bibin biçinin.

- Li Siba Yekşemê 31.7.2022an. Z, giropeke ji lawên çekdar û anîndeyan dora/15/tirbeyan li goristana Gundê "Dargirê" - N.Mabeta (ya ku Milîseyên "Firqî El'hemzat"desteser dikin), bi şewakî nizim û zikreşiyê veşartî tarûmar kirin; Di dû re xelkê çaksaz kirin, û li roja din fêş bûn ku careke din hatine hilweşandin; Vêca wan giliyek pêşkêşî "Komîta Vegeirandina mafan a Hevbeş li Efrînê" kirin, û niha ew li benda "Lêkolînên wê" ne!

Ji erkê hêzên niştîmanî û yên li ser berjewendiya Sûriyê û gelê wê dilbi'êş in e, ku kiryar û siyasetên dijayetiye yên li dijî Kurdan û rola wan di Sûriyê de rêbazkirî, ji aliyê Turkiyê û milîs û çarçoveyên ku bi rikber têne navkirin -ên pêve girêdayî- ve, bêne cersandin û şermezarkirin.

14.08.2022an

Nivîsgeha ragihandinê- Efrîn

Partiya Yekîtiya Demokrat a Kurd li Sûriyê

Wêne:

- Mala Hemwelatî "Îmad Ehmed Beso" ya roxandî li G. "Emara".
- Cîgeha bargeha leşkerî ya Turkî "Sirta Hebîba - bircê Sêriyatêl" li navbera herdu gundê "Miskê Jorin, Çobana" - N.Cindirêsê.
- Şewatek li daristaneke îhracê li nêzîk G. "Satiya" - N.Mabeta.
- Roxandina gorine miriya li goristana G. "Dargirê" - N.Mabeta, 31.7.2022an. Z.